

**บทบาทของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ
ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**
**The Roles of Government and Private Agencies in the Promotion of
Potential Development of Traditional Seafood Processing Industry
around Songkhla Lake Basin**

บุษกร ถาวรประสิทธิ์¹
เกศแก้ว เจริญวิริยะภาพ²

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนของผู้ประกอบการและเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการจำนวน 203 รายและหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนจำนวน 100 ราย ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือระดับน้อยในทุกด้าน ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามเพศ อายุ ประสบการณ์และรายได้ของผู้ประกอบการกับการได้รับความช่วยเหลือพบว่าตัวแปรดังกล่าวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการได้รับความช่วยเหลือไม่แตกต่างกันสำหรับผลการศึกษาในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน พบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลืออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นประเด็นการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มซึ่งอยู่ในระดับมากส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามลักษณะของหน่วยงาน ที่สังกัดและงบประมาณประจำปีที่หน่วยงานได้รับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุน พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บทบาทภาครัฐและเอกชน อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ทะเลสาบสงขลา

¹ อาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² อาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

The study has two objectives. 1) It aimed to study the receipt of producer in the promotion of potential development. 2) It studied the participation of the government and private agencies in the promotion of potential development. The data were collected from 203 producers and 100 agencies. The study employed percentage, mean, standard deviation and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) to analyze the data. The main findings can be summarized as follows. According to the producers, most of them received the less level in all categories of the promotion from the government and private agencies. The results of One-Way ANOVA tests were found that most of variables were no evidence with the promotion from the government and private agencies. According to the government and private agency, most of agencies had the fair participatory level except the promotion of the group correcting. It had the high level. The results of One-Way ANOVA tests were found that most of variables were no evidence with the participation of the government and private agencies except annual budgets of agencies.

Keywords : roles of government and private agencies, traditional seafood processing industry and Songkhla lake

1. บทนำ

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกของภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดคือ สงขลา พัทลุง และ นครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีทั้งน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็มอยู่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิด ส่งผลให้อาชีพประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของพื้นที่ดังกล่าว สัตว์น้ำที่จับได้นอกจากจะเป็นอาหารสดแล้ว ส่วนหนึ่งมีการนำมาผ่านกระบวนการแปรรูป

อย่างง่ายที่ใช้วัตถุดิบ เทคโนโลยี เครื่องมือ และความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิต อย่างไรก็ตามผลิตภัณฑ์ดังกล่าวยังผลิตอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เนื่องจากปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพของสินค้า สุขอนามัยบรรจุภัณฑ์ รูปแบบสินค้าเงินลงทุนในการประกอบการ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถเลี้ยงตัวเองและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนนั้น

จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำร่วมด้วยจากสภาพและเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรม อาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ในลักษณะที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการมากน้อยแค่ไหน เพียงยอมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านได้ต่อไปบทความนี้จึงประสงค์ที่จะนำเสนอเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าวนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนของผู้ประกอบการ
- 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ประกอบด้วย 2 ทฤษฎี คือ

3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

Broom and Selzanick (1973 : 60) ให้นิยามของบทบาทว่า บทบาททางสังคมเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับตำแหน่งเฉพาะทางสังคม เช่น การเป็นพ่อ เป็นครูจะเน้นถึงสิทธิหน้าที่ ที่อยู่กับตำแหน่งทางสังคมแต่ละคนจะแสดงบทบาทอะไรบ้างในการเป็นพ่อหรือเป็นครู ซึ่งเขาสามารถอ้างสิทธิอันนี้ต่อมา Levinson (1964 : 284-285) ได้นิยามความหมายของบทบาท ไว้ 3 ประการ คือ ความมุ่งหวังข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่นๆ ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง ที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ และการกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำ โดยให้ความสัมพันธ์ของโครงสร้างทางสังคม นอกจากนั้น อุทัย หิรัญโต (2526 : 197) ได้อธิบายว่า บทบาทหรือหน้าที่หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหวังของบุคคลในแต่ละคนในกลุ่มหรือสังคมใดๆ ที่ทำหน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าวโดยปกติเป็นสิ่งหรือกลุ่มสังคมหรือวัฒนธรรมของกลุ่มนั้นกำหนดขึ้น บทบาทจึงเป็นแบบแห่งความประพฤติของคนในสถานะหนึ่งที่มีต่อคนอื่นในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม สงวนศรี วิรัชชัย (2527 : 23-24) กล่าวว่าหากพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่า บทบาทมีอยู่หลายลักษณะดังนี้

บทบาทตามที่กำหนดหมายถึง บทบาทที่สังคมกลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ในรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ เช่นข้อ กำหนดว่าพ่อ-แม่

ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวังหมายถึง บทบาท หรือรูปแบบพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบบทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึงรูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่เช่นผู้บังคับบัญชา ดังนั้นบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดและอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้อง กับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรม ตามการคาดหวังของผู้อื่น ทั้งๆที่บทบาทนี้ไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเราจะมีการเลือกรับและมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ โดยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงตามพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไปและอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย

3.2 ทฤษฎีความต้องการ

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow)

นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนต์ิส คิดค้นทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่งซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุดสามารถจัดแบ่งได้เป็นห้าระดับ ดังนี้ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต นอกจากนั้น เคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Claton Elderfer) แห่งมหาวิทยาลัยเยลได้ปรับปรุงลำดับความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์เสียใหม่โดยได้คิดค้น ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory) ที่เหลือความต้องการ เพียงสามระดับ คือความต้องการดำรง ชีวิตอยู่ความต้องการความ สัมพันธ์ และความต้องการเจริญเติบโต

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 ทฤษฎี มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทซึ่งเป็นแบบแผนของพฤติกรรมหรือการกระทำต่างๆของบุคคล หน่วยงาน/องค์กรที่สังคมคาดหวังหรือกำหนดให้กระทำ สำหรับการศึกษานี้ประเด็นบทบาททั้งการได้รับการความช่วยเหลือของผู้ประกอบและ การให้ความสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ส่วนทฤษฎีความต้องการ ซึ่งการศึกษานี้ประเด็นความต้องการในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายของภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรม

อาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านได้สอดคล้องกับ
ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์และทฤษฎีของเคลย์ตัน
แอลเดอร์เฟอร์ คือ ความต้องการดำรงชีวิต ความ
ต้องการความปลอดภัย ในด้านความมั่นคงในงาน
และการได้รับการสนับสนุนในการประกอบ
อาชีพ สำหรับการ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นคือ

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความ
ช่วยเหลือ/หรือความต้องการความช่วยเหลือของ
เกษตรกร/ผู้ประกอบการ/ประชาชนทั่วไปจาก
ภาครัฐและเอกชนในด้านต่างๆ อาทิ วิบูลย์พงศ์และ
คณะ (2541) ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และ อาวี วิบูลย์
พงศ์ (2543) ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์และคณะ (2543)
และ อาวี วิบูลย์พงศ์และทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ (2543)
ซึ่งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถสรุปได้
ว่าความต้องการของเกษตรกร/ผู้ประกอบการ/
ประชาชนทั่วไปมีความต้องการ ให้ภาครัฐเข้ามา
ช่วยเหลือ/สนับสนุนการประกอบอาชีพในระดับ
มาก หรืออีกนัยหนึ่งคือบทบาทของภาครัฐในการ
ช่วยเหลือสำหรับการประกอบอาชีพในปัจจุบันยังมี
อยู่ในระดับน้อยหรือยังไม่ได้รับความช่วยเหลือ
ทั่วถึงเท่าที่ควร อันเนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกร/
ผู้ประกอบการ/ประชาชนทั่วไปยังคงประสบปัญหา
ต่างๆ ได้แก่ การผลิต การตลาด แหล่งสินเชื่อ/
การเงินหรืออื่นๆ ดังนั้นในงานวิจัยนี้การศึกษาด้าน
ของผู้ได้รับความช่วยเหลือของภาครัฐและเอกชน
ซึ่งจะหาข้อมูลจากเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพื่อ
จะได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความช่วยเหลือ
จากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนในระดับใดและมี
ปัจจัยส่วนบุคคลใดบ้างที่ทำให้การได้รับความ
ช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนแตกต่างกัน

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของ
ภาครัฐและเอกชนในการมีส่วนร่วมสนับสนุน/การ
ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร/ผู้ประกอบการ/
ประชาชนทั่วไปในด้านต่างๆ จำเริญ ปทุมมณี
(2537) ธนา โสพิกุลพงศ์ (2540) ขจร วีระใจ (2541)
ภานุพันธ์ พันธุ์จันท (2543) ศิริดา ปานสมทรง
(2544) ไพศาล เหลืองวิเศษเจริญ (2548) และถาวร
ศักดิ์ รัตนชูศรี (2550) ซึ่งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าบทบาทของภาครัฐ
และเอกชนในการมีส่วนร่วมสนับสนุน/การให้
ความช่วยเหลือเกษตรกร/ผู้ประกอบการ/ประชาชน
ทั่วไปในด้านต่างๆ ที่สอบถามจากเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้องนั้นส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่ามี
บทบาทอยู่ในระดับมาก งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาด้าน
ของการมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะ
หาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนที่
เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมี
ส่วนร่วมในการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ/
เอกชนอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้
การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนแตกต่างกัน

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
สามารถกำหนดสมมติฐานของงานวิจัย ดังนี้

1) ผู้ประกอบการได้รับความช่วยเหลือ
ในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหาร
ทะเลแปรรูปพื้นบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
ในระดับน้อย

2) ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันของ
ผู้ประกอบการทำให้ได้รับความช่วยเหลือจาก
หน่วยงานภาครัฐ/เอกชนแตกต่างกัน

3) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรม
อาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของหน่วยงานภาครัฐ/

เอกชนอยู่ในระดับมาก

4) ปัจจัยที่แตกต่างกันของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทำให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านแตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 วิธีการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการ/ผู้ผลิต อาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จำนวน 203 ราย และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวน 100 ราย

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นศึกษาการได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตัวแปรตาม ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรม อาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ประเด็นศึกษาการมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะของหน่วยงาน หน่วยงานที่สังกัดและงบประมาณประจำปี ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

4.3 เครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมี 2 ชุด คือแบบสอบถามผู้ประกอบการซึ่ง

แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามลักษณะทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประมาณค่าการได้รับความช่วยเหลือ/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านและแบบสอบถามหน่วยงานภาครัฐและเอกชนซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามลักษณะทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประมาณค่าการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนและส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในอนาคตของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมานหรือสถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) สำหรับทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31- 40 ปีมากที่สุด รองลงมาคืออายุระหว่าง 41- 50 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า สำหรับด้านการประกอบอาชีพนั้นส่วน

ใหญ่จะประกอบอาชีพอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน เป็นอาชีพหลัก ซึ่งสาเหตุของการประกอบอาชีพจากการที่มีรายได้ดีเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นและในท้องถิ่นมีวัตถุดิบสำหรับการประกอบอาชีพนี้ และประกอบอาชีพนี้มาแล้วมากกว่า 6-10 ปี รองลงมาคือ 16-20 ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการประกอบอาชีพอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน 5,000 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมาก็มีรายได้อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท สำหรับกลุ่มตัวอย่างของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือกำหนดผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน รองลงมาคือ หัวหน้าหน่วยงาน/นายก อบต. ทำงานในระดับหมู่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือระดับตำบลโดยจะเป็นหน่วยงานภาครัฐสังกัดกระทรวง มหาดไทย มีงบประมาณที่ได้รับต่อปีมากที่สุดอยู่ระหว่าง 100,001 - 1,000,000 บาท รองลงมาคือ 100,000 บาทหรือต่ำกว่า

จากตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน พบว่าผู้ประกอบการที่ได้สัมผัสตัวอย่างส่วนใหญ่จะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนระดับน้อยในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยรวมคือ 0.16 โดยได้รับความช่วยเหลือน้อยสุดคือด้านการผลิต รองลงมาคือด้านการตลาด ด้านอื่นๆ และด้านการเงินสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ยคือ 0.12 0.13 0.17 และ 0.20 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้เนื่องจากในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การแข่งขันในการประกอบการ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต

ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลกเป็นต้น ส่งผลต่อการประกอบการทั้งด้านแหล่งวัตถุดิบ คุณภาพวัตถุดิบ เงินลงทุนและการตลาด จึงเป็นปัญหาที่ผู้ประกอบการประสบอยู่และต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารี วิบูลย์พงศ์ และคณะ (2541) ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตติ และอารี วิบูลย์พงศ์ (2543) ที่ว่าเกษตรกร/ผู้ประกอบการ มีความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐในการประกอบอาชีพ ซึ่งแสดงว่าเกษตรกร/ผู้ประกอบการเหล่านั้นยังได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยรวมคือ 2.56 โดยค่าเฉลี่ยด้านการผลิตคือ 2.39 ด้านการเงินสินเชื่อคือ 2.34 และด้านการตลาดคือ 2.15 ยกเว้นด้านอื่นๆซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 3.34 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจำเริญ ปทุมมณี (2537) ธนา โสพิกุลพงศ์ (2540) ขจร วีระใจ (2541) ศิริดา ปานสมทรง (2544) ไพศาล เหลืองวิเศษเจริญ (2548) และถาวรศักดิ์ รัตนชูศรี (2550) ซึ่งส่วนใหญ่จะมีระดับความคิดเห็นในการมีบทบาท/ส่วนร่วมในการพัฒนา/สนับสนุนด้านต่างๆอยู่ในระดับมาก แต่ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านอื่นๆในประเด็นการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเท่านั้นที่มีระดับการมีส่วนร่วม

ร่วมมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีพื้นที่ขนาดใหญ่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งประชากรที่อาศัยในบริเวณดังกล่าวมีอาชีพที่หลากหลาย ดังนั้นการส่งเสริม/สนับสนุนของภาครัฐ/เอกชนสำหรับการประกอบอาชีพจึงอาจไม่ทั่วถึงเท่าที่ ควร นอกจากนั้นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ทำให้มี การถ่ายโอนอำนาจทั้งด้านการกิจการบริหารงาน การเงินการคลัง เป็นต้น หน่วยงาน

ภาครัฐ/เอกชนในพื้นที่ดังกล่าวอาจต้องพัฒนาในหลายๆ ด้านพร้อมกัน เช่น โครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการสาธารณสุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้การสนับสนุน กับเกษตรกร/ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามประเด็นการสนับสนุนในเรื่องการรวมกลุ่ม เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุน

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน

รายการ	การได้รับความช่วยเหลือของ ผู้ประกอบการ			การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการผลิต	0.12		น้อย	2.39		ปานกลาง
จัดหาแหล่งวัตถุดิบ	0.19	0.774	น้อย	2.38	1.523	ปานกลาง
แก้ปัญหาเรื่องวัตถุดิบ	0.14	0.638	น้อย	2.26	1.433	ปานกลาง
แก้ปัญหาด้านแรงงาน	0.05	0.326	น้อย	2.08	1.548	ปานกลาง
ให้ความรู้ด้านเทคนิคการผลิต	0.08	0.449	น้อย	2.40	1.456	ปานกลาง
พัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการผลิต	0.11	0.623	น้อย	2.29	1.328	ปานกลาง
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการผลิต	0.18	0.795	น้อย	2.92	1.277	ปานกลาง
2. ด้านการตลาด	0.13		น้อย	2.15		ปานกลาง
พัฒนาบรรจุภัณฑ์	0.12	0.696	น้อย	2.41	1.357	ปานกลาง
ให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า	0.15	0.815	น้อย	2.25	1.282	ปานกลาง
หาตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	0.13	0.677	น้อย	1.99	1.382	ปานกลาง
เข้าร่วมรับช่วงซื้อในช่วงราคาคตกต่ำ	0.12	0.649	น้อย	1.59	1.357	น้อย
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการตลาด	0.14	0.732	น้อย	2.51	1.521	ปานกลาง
3. ด้านการเงิน/สินเชื่อ	0.20		น้อย	2.34		ปานกลาง
สนับสนุนแหล่งเงินทุน	0.25	1.019	น้อย	2.64	1.580	ปานกลาง
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	0.20	0.935	น้อย	2.00	1.484	ปานกลาง
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการเงิน	0.15	0.763	น้อย	2.38	1.523	ปานกลาง
4. ด้านอื่น ๆ	0.17		น้อย	3.34		มาก
ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม	0.17	0.778	น้อย	3.34	1.312	มาก
รวม	0.16		น้อย	2.56		ปานกลาง

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนของผู้ประกอบการ
จำแนกตามลักษณะของผู้ประกอบการ

รายการ	P-Value จำแนกตามลักษณะของผู้ประกอบการ			
	เพศ	อายุ	ประสบการณ์	รายได้
1. ด้านการผลิต				
จัดหาแหล่งวัตถุดิบ	0.604	0.534	0.141	0.612
แก้ปัญหาเรื่องวัตถุดิบ	0.139	0.428	0.171	0.344
แก้ปัญหาด้านแรงงาน	0.742	0.608	0.657	0.648
ให้ความรู้ด้านเทคนิคการผลิต	0.745	0.493	0.705	0.111
พัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการผลิต	0.579	0.020**	0.884	0.488
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการผลิต	0.652	0.609	0.743	0.739
2. ด้านการตลาด				
พัฒนาบรรจุภัณฑ์	0.112	0.552	0.437	0.406
ให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า	0.339	0.139	0.247	0.844
หาตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	0.486	0.469	0.441	0.292
เข้ามารับช่วงซื้อในช่วงราคาคงต่ำ	0.826	0.542	0.411	0.744
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการตลาด	0.919	0.191	0.226	0.688
3. ด้านการเงิน/สินเชื่อ				
สนับสนุนแหล่งเงินทุน	0.919	0.822	0.819	0.532
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	0.957	0.630	0.715	0.502
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการเงิน	0.884	0.575	0.604	0.513
4. ด้านอื่นๆ				
ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม	0.612	0.276	0.307	0.656

หมายเหตุ : ** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนของผู้ประกอบการพบว่าเพศ ประสบการณ์ และรายได้ที่แตกต่างกันจะมีความ คิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ / เอกชนไม่แตกต่างกัน ส่วนประเด็นด้านอายุของผู้ประกอบการ

กับการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนของผู้ประกอบการนั้น พบว่าอายุที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนไม่แตกต่างกันยกเว้นองค์ประกอบด้านการผลิตในประเด็นเรื่องการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าอายุ

ของผู้ประกอบ การที่แตกต่างกันทำให้มีการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนแตกต่างกันเรื่องการผลิตในประเด็นเรื่องการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการผลิต โดยผู้ประกอบการที่มีอายุ 30 ปีหรือต่ำกว่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการที่ยังมีอายุน้อยสามารถเรียนรู้และเข้าใจการใช้เทคโนโลยีต่างๆที่ภาครัฐ/เอกชนถ่ายทอดเพื่อใช้ประกอบในการประกอบอาชีพได้ง่ายและรวดเร็วกว่าผู้ที่มีอายุมาก

สำหรับกรณีของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ และรายได้ที่แตกต่างกันจะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ จะเห็นว่าผลการวิเคราะห์ทั้งกรณีของ เพศ ประสบการณ์และรายได้ของผู้ประกอบการต่อการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนส่วนใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยในด้านและประเด็นย่อยต่างๆใกล้เคียงกันคือมีคะแนนในระดับน้อย ซึ่งจะได้จากการที่ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหาต่างๆทั้งด้านการผลิต การตลาด ด้านการเงิน/สินเชื่อและด้านอื่นๆอยู่ในปัจจุบัน และมีความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในทุกด้าน

จากตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านกับลักษณะต่างๆของหน่วยงาน พบว่า ลักษณะของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านไม่แตกต่างกัน

ส่วนหน่วยงานที่สังกัดและงบประมาณประจำปีกับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน พบว่า ลักษณะของ หน่วยงาน ภาครัฐ/เอกชนที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านไม่แตกต่างกันยกเว้นองค์ประกอบด้านการเงิน/สินเชื่อในประเด็นเรื่องการจัดหาแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ และการให้คำปรึกษาการจัดการทางการเงิน และงบประมาณประจำปีที่หน่วยงานภาครัฐ/เอกชนได้รับแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเฉลี่ยที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านแตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบด้านการผลิตเรื่อง การจัดหาแรงงานและการให้คำปรึกษาการจัดการทางการผลิต องค์ประกอบด้านการตลาด เรื่อง การเข้ามาจับช่วงซื้อในช่วงราคาคงต่ำ องค์ประกอบด้านการเงิน/สินเชื่อเรื่องการจัดหาแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ และองค์ประกอบด้านอื่นๆเรื่องส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มซึ่งจะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่สังกัดและงบประมาณประจำปีที่หน่วยงานได้รับที่แตกต่างกันทำให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้และสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท คือพฤติกรรมหรือการกระทำต่างๆของบุคคล หน่วยงาน/องค์กรที่สังคมคาดหวังหรือกำหนดให้กระทำ สำหรับกรณีลักษณะของหน่วยงานที่แตกต่างกันไม่ทำให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ที่วางไว้ จะเห็นว่าผลการวิเคราะห์ลักษณะของ หน่วยงานได้แก่ ระดับอำเภอ ระดับตำบลและ ระดับหมู่บ้านส่วนใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยในด้าน และประเด็นย่อยต่างๆ ไกลกัน ซึ่งจะเห็นว่าหน่วยงาน ขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กจะไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัย ด้านอื่นๆ คือ หน่วยงานที่สังกัดหรืองบประมาณที่ได้รับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านกับ ลักษณะต่างๆของหน่วยงาน

รายการ	P-Value จำแนกตามลักษณะของหน่วยงาน		
	ลักษณะของ หน่วยงาน	หน่วยงาน ที่สังกัด	งบประมาณ ประจำปี
1.ด้านการผลิต			
จัดหาแหล่งวัตถุดิบ	0.235	0.243	0.003**
แก้ปัญหาเรื่องวัตถุดิบ	0.436	0.456	0.004**
แก้ปัญหาด้านแรงงาน	0.724	0.779	0.091
ให้ความรู้ด้านเทคนิคการผลิต	0.161	0.799	0.005**
พัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการผลิต	0.115	0.686	0.000**
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการผลิต	0.480	0.642	0.308
2. ด้านการตลาด			
พัฒนาบรรจุภัณฑ์	0.114	0.441	0.000**
ให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า	0.052	0.346	0.003**
หาตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	0.144	0.930	0.010**
เข้ามารับช่วงซื้อในช่วงราคาตกต่ำ	0.563	0.589	0.135
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการตลาด	0.559	0.785	0.009**
3. ด้านการเงิน/สินเชื่อ			
สนับสนุนแหล่งเงินทุน	0.112	0.154	0.014**
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	0.583	0.010**	0.393
ให้คำปรึกษาการจัดการทางการเงิน	0.739	0.050**	0.034**
4. ด้านอื่น ๆ			
ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม	0.616	0.371	0.620

หมายเหตุ : ** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.0

6. สรุปและข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านผลจากการศึกษา พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนระดับน้อย อาจเนื่องมาจากการประกอบ การส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีขนาดเล็กทั้งด้านการผลิต การตลาดและเงินทุน ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีการรวมกลุ่มให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นเพื่อจะได้สามารถขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และนอกจากนั้นการรวมกลุ่มกันอาจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการผลิต การตลาด การเงิน/สินเชื่อและอื่นๆ อาทิเช่น การรวมตัวเพื่อจัดหาวัตถุดิบซึ่งทำให้สามารถสั่งซื้อได้ปริมาณมากในราคาถูกลง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่มีประโยชน์ให้กับผู้ร่วมอาชีพ การรวมตัวเพื่อการกระจายสินค้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่ผู้บริโภคโดยผ่านพ่อค้าคนกลางให้น้อยที่สุดจะทำให้ผู้ประกอบการได้รับกำไรเพิ่มขึ้นหรือขาดทุนน้อยลงนั่นเอง การรวมตัวเพื่อขอรับความช่วยเหลือด้านเงินทุนจากหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีแหล่งเงินจำนวนมากที่ต้องการกระจายให้กับประชาชนเพื่อประกอบอาชีพแต่ประชาชนในกลุ่มอาชีพต่างๆ ต้องมีการรวมตัวกันจัดทำเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐเพื่อการขอรับการสนับสนุนเป็นต้น

สำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา พบว่าหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง เกือบทุกด้าน ซึ่งแตกต่าง

จากการสอบถามจากผู้ประกอบการถึงการได้รับความช่วยเหลือ/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนที่พบว่า มีระดับน้อย แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของความคิดระหว่างผู้ให้ความช่วยเหลือ (หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน) และผู้ได้รับความช่วยเหลือ (ผู้ประกอบการ/เกษตรกร) ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนที่เกี่ยวข้องควรจะมีการสื่อสารทำความเข้าใจกับบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาของตนให้มากกว่านี้ โดยควรมีรูปแบบการให้การสนับสนุนที่ชัดเจน สามารถจับต้องได้ ควรมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป เช่น รายชื่อพร้อมที่อยู่ของผู้ประกอบการรายละเอียดเกี่ยวกับการผลิต การตลาด การเงินสินเชื่อ และอื่นๆ ของผู้ ประกอบการ เหล่านั้น โดยข้อมูลเหล่านี้ควรจะเป็นข้อมูลที่ทันสมัยมีการปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ กรณีที่มีงานวิจัยหรือการค้นพบความรู้เทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ได้กับอุตสาหกรรมดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงินสินเชื่อและด้านอื่นๆ ควรมีการจัดประชุมเพื่อถ่ายทอด หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น บุคลากรภาครัฐ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการกลุ่ม เป็นต้น) วิทยุ กระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น โดยสื่อประชาสัมพันธ์เหล่านั้นควรเข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนี้

คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหาร

ทะเลแปรรูปพื้นบ้านรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยทักษิณ ประจำปีงบประมาณ 2551

เอกสารอ้างอิง

- ขจร วีระใจ. (2541). **บทบาทจริงในการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผลสำนักงานจังหวัด**. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จำเริญ ปุณณณ. (2537). **บทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิติในการพัฒนาชุมชน**. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ถาวรศักดิ์ รัตนชูศรี. (2550). **บทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล**. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และ อารี วิบูลย์พงศ์. (2543). **ศักยภาพของผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปพื้นบ้านในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน**. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2.
- ธนา โสพิกุลพงศ์. (2542). **บทบาทของศึกษาธิการอำเภอกับการพัฒนาชนบทในภาคใต้ของประเทศไทย**. ภาคนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์และคณะ. (2543). **บทบาทที่เหมาะสมขององค์กรภาครัฐและเอกชนในการพัฒนากลุ่มมอสมทรัพย์**. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3.
- ไพศาล เหลืองวิเศษเจริญ. (2548). **บทบาทขององค์กร**

ปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. ภาคนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภานุพันธ์ พันธุ์จันทน์. (2543). **บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย**. ภาคนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศิรดา ปานสมทรง. (2544). **บทบาทในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน(ผู้นำอช.) จังหวัดปัตตานี**. ภาคนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สงวนศรี วิรัชชัย. (2527). **จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร. ศึกษาพร จำกัด. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 2 ฉบับที่ 6.

อารี วิบูลย์พงศ์และคณะ. (2541). **ศักยภาพของการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน**. อารี วิบูลย์พงศ์และทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์. (2543). **ศักยภาพของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้วยธุรกิจอาหารแปรรูปพื้นบ้าน**. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3.

อุทัย ทรัพย์โต. (2526). **สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา**. กรุงเทพมหานคร. โอเดียนสโตร์.

Broom, and Selzanick, P. (1973). **Sociological: A Text with Adapted Reading**. New York: Harper and Row Publishers, Inc.

Levinson, Daniel J. (1964). **Role Personality and Social Structure**. New York: McMillan Company.